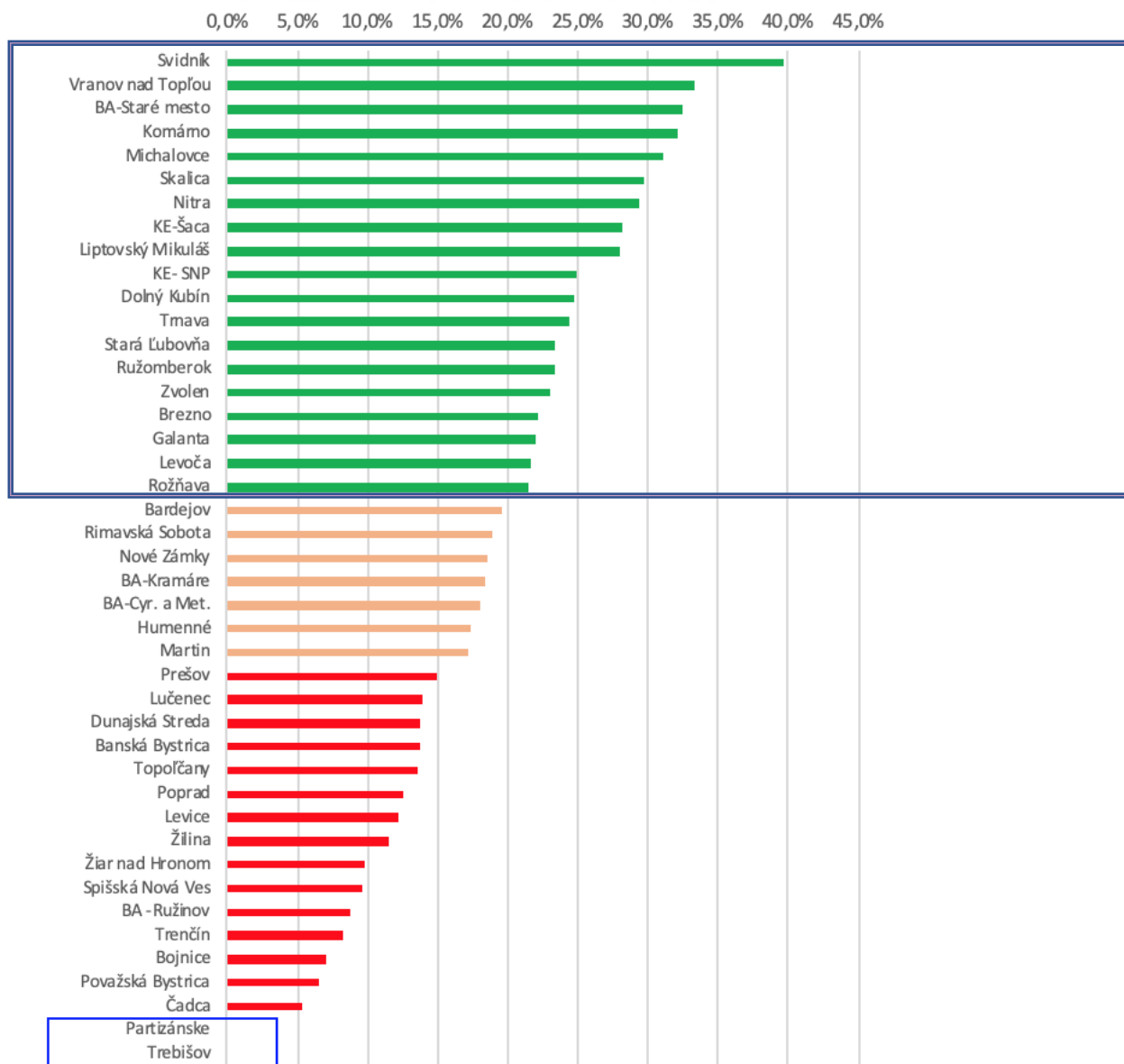

POZNÁME TOP SLOVENSKÉ NEMOCNICE V LIEČBE PACIENTOV S CIEVNOU MOZGOVOU PRÍHODOU

Bratislava, 27. máj 2019 – Rebríček TOP slovenských nemocníc, ktoré v minulom roku (2018) dosiahli najvyššie percento odliečených pacientov s cievnou mozgovou príhodou, dnes zverejnila patientska organizácia Sekunda pre život a Slovenská neurologická spoločnosť. Medzi kľúčové kritérium hodnotenia jednotlivých iktových pracovísk patrilo najmä percento odliečených pacientov s mozgovou porážkou, ktorým bola v hyperakútnom štádiu realizovaná trombolýza (IVT), teda rozpustenie krvnej zrazeniny, alebo mechanická trombektómia (ET), čiže mechanické odstránenie zrazeniny z mozgu. Na základe toho bol zostavený rebríček TOP pracovísk, ktoré svojimi výsledkami dosahujú európsky priemer, alebo ho aj prekračujú.

TOP PRACOVIŠKÁ PODĽA % ODLIEČENÝCH PACIENTOV PODANÍM INTRAVENÓZNEJ TROMBOLÝZY

European Stroke Organization (Európska organizácia pre cievne mozgové príhody) stanovuje minimálnu hranicu odliečených pacientov **na úrovni 15 %**. Z vyššie uvedených a aktuálne zverejnených dát vyplýva, že aj na Slovensku máme špičkové pracoviská, ktoré nielenže dosahujú túto stanovanú úroveň, ale ju aj prekračujú.

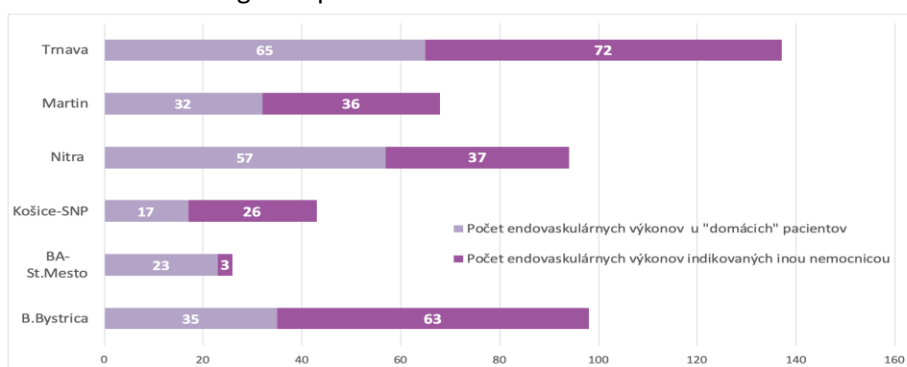
Pri liečbe pacientov s mŕtvicou je dôležitý najmä čas. Čím skôr pacient príde do nemocnice, tým má väčšiu šancu na úspešnú liečbu. Aktuálne zverejnené výsledky svedčia o tom, že pacienti prišli do týchto nemocníc v primeranom terapeutickom „okne“, zároveň to svedčí aj o dobrom manažmente pracovísk v akútnej intervencii cievnej mozgovej príhody. Čo sa týka času, v roku 2018 bol za SR priemerný čas od prijmu pacienta do nemocnice po aplikáciu trombolytickej liečby 43 minút (v intervale priemerného času v nemocniciach od 19 po 88 minút), **čo je o 7 minút menej ako v roku 2017** (vtedy sa priemerný čas v nemocniciach pohyboval v intervale od 23 do 93 minút).

„Keď sme v roku 2017 spustili aktivity našej patientskej organizácie spolu s informačnou kampaňou Čas je mozog, mali sme na Slovensku skutočne nelichotivé štatistiky v liečbe pacientov s cievnu mozgovou príhodou. V roku 2016 bol celoslovenský priemer odliečených pacientov na úrovni len niečo nad 17 %. Dnes je toto percento značne vyššie a dosahuje číslo viac ako 28 %,“ hovorí Richard Fides z patientskej organizácie Sekunda pre život.

Okrem aktivít patientskej organizácie zameraných na zvýšenie povedomia verejnosti o cievnej mozgovej príhode pripravila Slovenská neurologická spoločnosť v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR aj **nové odborné usmernenie**, ktoré nadobudlo účinnosť 3. septembra 2018 a jeho cieľom je zlepšiť manažment pacientov s mozgovou porážkou.

„Som rada, že Slovensko za ostatné dva roky urobilo významný pokrok nielen v edukácii pacientov, čo sa cievnej mozgovej príhody týka, ale aj v oblasti zlepšenia ich manažmentu. Všetky tieto kroky, ktoré bolo nevyhnutné realizovať, sa dnes ukazujú ako správne a odráža sa to aj na viac ako 10-percentnom náraste odliečených pacientov, ak porovnáme roky 2016 a 2018,“ hovorí prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky UNLP v Košiciach.

Okrem siete iktových centier, ktoré sú zamerané na liečbu pacientov s mozgovou porážkou, máme na Slovensku aj osem špecializovaných pracovísk intervenčnej rádiológie a endovaskulárnej liečby, ktoré realizujú vysokošpecializované zákroky - medzi nimi aj tzv. mechanickú trombektómiu (mechanické odstránenie krvnej zrazeniny z mozgu). *„Podľa nových pravidiel vieme takýto zákrok realizovať u pacienta až do 24 hodín od vzniku prvých príznakov porážky. Samozrejme platí, že čím skôr je pacient odoslaný od neurológa na takýto zákrok, tým väčšiu má šancu na plnohodnotný návrat do života, a to aj napriek tomu, že utrpel cievnu mozgovú príhodu,“* hovorí MUDr. Ivan Vulev, PhD., medicínsky riaditeľ kliniky CINRE v Bratislave. Práve klinika CINRE patrí medzi 200 nemocníc vo svete, kde endovaskulárny výkon u pacienta s cievnu mozgovou príhodou vedia realizovať až do 24 hodín.

Okrem TOP pracovísk poukázala patientska organizácia Sekunda pre život aj na nemocnice, ktoré nedosahujú ani 15-percentnú hranicu odliečených pacientov s cievnou mozgovou príhodou. Predmetom ďalších analýz bude, či ide v týchto prípadoch len o problém v hlásnej disciplíne do príslušného registra, a/alebo aj o neskoré príchody pacientov do nemocníc či rezervy v manažmente pacientov s mozgovou porážkou v akútnej fáze.

„Je mi úprimne ľúto, že medzi pracoviskami, ktoré nedosahujú dobré výsledky, sú aj nemocnice s veľkým spádovým územím. Určite je potrebné, aby sa tieto výsledky analyzovali a zistila sa príčina, prečo je to tak,“ vysvetľuje Richard Fides a dodáva: *„Tieto rebríčky chceme zverejňovať pravidelne každý rok. Určite stojí za zamyslenie, či majú byť v sieti iktových centier pracoviská, ktoré dlhodobo vykazujú nízke percento odliečených pacientov s cievnou mozgovou príhodou. Som presvedčený, že je v záujme pacientov, aby sa dostali na pracovisko, ktoré má potrebnú prax v liečbe pacientov s porážkou,“* uzatvára Fides.

Profesorka Gdovinová ďalej dodáva: *„Musíme zároveň zlepšiť aj nahlasovanie údajov do národného registra, ktorý vedie Národné centrum zdravotníckych informácií. Niektoré nemocnice majú stále rezervy v hlásnej povinnosti. Spolu s ministerkou zdravotníctva, pani docentkou Kalavskou aktuálne riešime túto situáciu tak, aby sme v budúcnosti mali podľa možnosti čo najpresnejšie dáta o liečbe pacientov s cievnou mozgovou príhodou,“* uzatvára prof. Gdovinová.

O cievnej mozgovej príhode

Cievna mozgová príhoda je závažné neurologické ochorenie, pri ktorom dochádza k poškodeniu mozgového tkaniva nedokrvením alebo krvácaním do mozgu. Už dávno neplatí, že je to ochorenie týkajúce sa len seniorov. Ročne u nás postihne cievna mozgová príhoda tisíce obyvateľov. Len v roku 2017 si toto ochorenie podľa dát z Národného neurologického registra (v Národnom centre zdravotníckych informácií), pod ktorý patrí aj hlásenie pacientov s cievnou mozgovou príhodou, vyžiadalo viac ako 21-tisíc hospitalizácií. V roku 2016 to bolo takmer 20-tisíc hospitalizácií. Zároveň je to najviac invalidizujúce ochorenie na svete, ktoré pripúta na lôžko až tretinu pacientov. Preto je v súčasnosti aktuálna aj problematika cielenej rehabilitačnej starostlivosti o pacienta ako dôležitá súčasť terapie a očakávaný vklad do zvýšenia kvality života takýchto pacientov. Na toto ochorenie zomiera dvakrát viac ľudí ako na srdcový infarkt. Každý deň zomrie na mŕtvicu štrnásť ľudí. Do 1 roka po mŕtvici však zomiera čoraz menej ľudí. Podľa analýzy pracovníkov registra na NCZI sa u trombolyzovaných pacientov za posledných takmer 10 rokov znížilo úmrtie do jedného roka dvojnásobne (kým v roku 2009 zomieral po mŕtvici do jedného roka každý štvrtý pacient, v roku 2016 to bol každý ôsmy).

O kampani Čas je mozog

Patientska organizácia Sekunda pre život v spolupráci so Slovenskou neurologickou spoločnosťou za pomoci partnerov realizuje od apríla 2017 informačnú kampaň Čas je mozog, ktorej cieľom je edukovať verejnosť o symptómoch cievnej mozgovej príhody. Tá sa prejavuje najčastejšie poruchou reči, ochrnutím končatiny či poklesom ústneho kútika. V rámci kampane zdôrazňuje faktor času, ako kľúčovej veličiny, od ktorej závisí, či bude pacient po mŕtvici žiť a aká bude kvalita jeho ďalšieho života. Už pri prvých prejavoch mŕtvice je dôležité, aby pacient alebo jeho blízki kontaktovali okamžite prvú pomoc.

KONIEC

Viac informácií nájdete na www.casjemozog.sk alebo na www.sekundaprezivot.sk

Kontakt: Richard Fides, patientska organizácia Sekunda pre život, 0905 11 00 99, richard.fides@grapepr.sk